

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Livi Lellden*
 Härad: *Västbo* Adress: *Värwans.*
 Socken: *Torskinge* Berättat av:
 Uppteckningsår: *1941.* Född år *i*

Fjälvbiografi
Kyrkobesök. s. 1.
Dödsarsel. s. 4.
Liv el. bölder. s. 5.
Barn dop. s. 7.
"Stolstegen." s. 9.
"Kvällen." s. 10.
Nyår s. 12.
Årgång. s. 14.
Förbind på bröddagen. s. 15

L. u. F. 31.

Skriv endast på denna sida!

Bland mina kära & glada minnen
från barndomsminnet på Fylleryd
var promenaden till kyrkans västan-
vårig söndag. Min mor & far ville
gerne att vi fyra skulle följa dit till
kyrkan: en liten Byggen hade varit
till Torstings. Järkligt att minnas
alla dessa stora mest gamla människor
vid vägen "vägbåt". Först kom alla
Torstarna som bodde nära Lidan
Sjön "Fyllen", det var en vacker sed
att alla gick till kyrkan man visste
öf länstaden efter att träpa "Om alla
för byggen. Först kom man till Göbo
Och kom gamle kyrkovärdens Petter
Lundström med sin inaktiga sara moster
Cristina. Så Eva & Johannes, då hälsade
man med hälsning på alla sedan blif

Kyrkoberösk

vi fler & fler! Så Prestorpsbögen där kom
gamle hederlige Johan med sin hustru
Luga. de hade varit i tjänst hos mina
förfäder, & på sedan bofasta på godsset.
glatt var de kom i sällskapet. Så kom
man till Ryckebo (stugan lag alldeles
i närheten, Saldattorp, där stötte de
brände Saldat Ek. till med någon familjemedlem
om & hustrun var med de hade många barn
barn! Så kom man till Prestorps Prästgård
där kom alltid gamla Annemaja en glad
& god liten kvinna. Ibländ kom ett
stort sällskap där skogen var många
små hem. Sen kom man till Åser
där var Johan & Johanna & gamle glade
Petter & Högåsen med sin goda Anna
alltid glömmes sig hennes blåa ögon
ögon! Så kom man förbi Snustorp

Om Kon Emannell & Anna. & Allia Rajsa
hitta Rajsa alltid så milda & freuntlig
från Bengtsbo, Kon Perigt lite allvarlig
& trubbig men snäll! Så Kon var då till
"Gungsköj" så kallades. Om såg man
slätra" Buntade Sand & många Ryrkar
från utsikten, så var man framme vid Om.
Lena förtjusande Ryrkan, med särskild
Rökstapel, Rökra minnen de gamla
med prämboken & rosduk på den med
sallviblad eller "Abrodd", på ö. då välsade
Man på varandra även på Ryrkogården
& det är ju så lätt att i en Ryrkan
vänstern det var och med vilken
glädje Man åt sig varandra
in i Ryrkan var dock att en
stämningen stor. Många meg, öfvermakt
här jiska eller för de Mannen nämnde

Det var goda firaste å backstug
psalmsång. Vi det vackraste jag har
ämnat att läsa våra vackra psalmer.
hemfärderna. fr. kyrkan var alltså

angående skott gull folket i
stock, en "skottad" sig blev

Det snart lifsfärd på vägen. De
de gamla, var det fruntimmer som
pys i släkt. Så blev det gämnas som

skulle gå bort, o vi det man till
skulle det bli en karperson!

när vi kom hem från kyrkan var
alltid kyrkaffe fördigt. ibland
pys vi bjuda på kaffe af någon
af de vi host i Sölskap.

men vi ålyndade alltså fort
hem till älskad mor å far, min
mor ville alltså att det skulle vara.

Bödelund

Årskullet trögigt på Fredag middag
Och blev hemtröskad det var över
det hela.

Hade vi fått my jingfru skulle
hon ej gå i kyrkan första fredagen
ej heller gå "någonstans" för då
skulle hon inte trivas (leds inu)
Eller hade man sås eller bälld
på händer eller armar. fick man
ej gå i kyrkan eller upp på kyrko-
gården. på vigd jord. för då
skulle ej tröst eller sädes lättas ta.
Många gamla. Man fick ej heller
röka blommar eller tidant på gravarna
då skulle den döde oroa eller
blomma. till besök maten efter, till
man hade lott tillbakat, det man tog.

sär. el.
bät. lev.

när det ringde till Tullgå-
vårdagsoften. Det kunde vi höra
från Torskinge, Forskeda och
Clannäs. Min förhoppning var att
ha maten eller mässan. Men sedan
följer också mina bröder. Nu är de
borta utom min bror Erland, men
följer samma tradition. När vi såg ett
gilttag passera skulle vi alltid
stanna. Det var mina föräldras attityd
mga med, och det gör jag alltid
och uppmanar och uppmanat många
andra att göra det. "Så man är
död, skulle man röra något vid
den döde klappa eller stryka över, så
skulle man ej få ont" af en viss rädsla
den.

Det var sed & tradition att varje gäst
hade sin särskilda bänk att sitta på
i kyrkan. Kyrkans Storstugor
bänken" var den 2. ordningen, och än
i denna dag om jag ej får min plats i
den gamla "bänkeli" platsen så känner
jag mig ej hemma. Helt talen var också andra
större i naturen. Sedan var det Torparstolarna.
Då var det glada små källringar att brända
ibland dem en liten käll bättnande bland
framstikandes med en Karomell "bänkeli"
eller dylikt. Det var rätt praxi & hjärtligt.
Var det barndom. Då kom det ett
stort "Kryte" med all sorts Karomeller
"Kyrkerydor" när sista psalmen sjöngs
och bjöds de ut till en så att man fick en
liten krusp i ryggen & så skalk hander
fram, & man fick detta stora Kryte" i

Barndom.

Knäet, ä fö skickades det vidare några
bänkar framför ä några baklöst. Det
var fö följt när dessa kyrkeryddor
kom!

Om barnet som döptes skrek mycket
under dopet så skulle det få gäst
sång först. Gudmor fick gå ät en art. Den
dopet, för de skulle barnet få dåliga
tänder och mycket tandvärk! När
Gudmodren kom hem med barnet
fr. Kyrkan skulle hon lägga upp det
på ett tyll. De bar barnet högt
uppsatt. Den traditionen följde jag
en gång också själv när jag varit min
lilla bror dotter. Den dopet. "Ja" jag
upp henne på tyll. För jag tyckte den
gamla se den var lustig. Man fick
ej tala om barnet skulle heta

Jore det var döpt. Älskling minn eljest
blev det "Skinneralet".

När jag nu skriver ser allt så ser jag
för mig alla dessa klara klara raka
människor som jag håll mycket af dem
alla, de flesta är nu borta, det är
berättade. De vägar för mig då jag
kom till dem i det arbete, och då
var det ett ~~ett~~ glätt tjut som kom
fröken nu där i 5 minuter, fast det
blev både 5.0 2.0. ibland en gång hade
jag fått "stolsteget" jag hade så de
vart uppå med på en stol och då fick
man liksom en bit skulld och en höld i
ögonen, men det ska jag vara bort
från (Karlens i Hallens Torp under flykten
minna merklart) tingsk så att hon tog
en kapparfascia med 4 fötter på - och -

"stolsteget"

borrade hon först, med ena foten håll
 det onda i ögat. då skulle jag fråga —
 var borra du efter. Hon svarade
 jag borrar bort stolstegen. då fortgick
 till ena y foterna vick ut till
 ögat. min bror David fick tvungit
 belisa "lyda" henne. & gå igenom det
 samma en gång han tyckte det var mycket
 lustigt. för det gick — bort!
 fick man "kvärren", händelse
 kväkte till en gång, man röde vid
 en kvakade kvakade! tog domarna Carolina
 & Karins. 2 halmsträ & skar i till den
 över händelse den de skulle ligga
 & skars derom halmsträ. & krusen vara
 vitt skarp så de gick raskt af

"kvärren"

4
Kom någon stötking eller god vän
på besök, ä stannade något. Så när
han eller hon sågt adjö, skulle
resa så skulle hon redan vända
sig om i dörren ä se in i rummet.
Så skulle hon eller han komma igen
en gammal moster till min far förde
alltid ut när hon skulle resa.
Så så. Vänd sig om moster till
sa min mor, så kommer moster snart igen.
Den traditionen gäller alltid jag också!
Och det mycke mat över. Och man
måst kela" eller bjudning. Ska man
snart få ställa till med ett till

nyår.

På nyårsfesten hade mina föräldrar
 till. Men sedan att vi skulle fira
 det nya årets ingång, minns en
 gång särskildt, då jag som barn
 var med min mor i Sannäs
 kyrka. Då det nya året gyllt in-
 gån var var omk. 12 or. Dåvarande
 kornister Axel Emanuelson
 föreläste. Han inledde sin
 predikan med
 Herren haver kullst. oss
 hitintill. Han skänker och
 nådarefter hjälpa. &
 istora glädje hela livet
 igenom. Han lär oss vad hjälp
 och styrkt och tröstat mig och jag
 har givet dem till många
 aldrig har de svikit mig

och jag önskar att alla som läser
 denna ska taga dem med på vägen
 mitt valspråk är.
 jag är, nöjd & glad, och det
 kan man alltid känna om
 man har en fast förtroende
 på Gud. Om man alltid vara glad
 över som kommer på, om ställa:
 Gud hjälper om du tror Oerpa
 om Oerpa är tungt bli vägen
 lätt var säker Oerpa!
 En hjärtlig vils, ett tacksamt ord
 välsignar brödet på ditt bord.
 Ett välsagt ord är änglabud
 en nådning från Herren Gud.

Sannäs kyrka låg en halv mil
från Fyllinge Pastor Emanuelson
var gift med Brigitta Lemhiem en
så enastående älskvärd och förtjusande
prästinna. Alltid af alla och mycket
traditionsbunden hon var tillgripas-
språket från på Sannäs Läro- och
Förskoleanstalt. Läraren egde!
Hälsningar.

Om skulle man gå "äro gången" till
julestämman. I den i Brannin gjorde det
man hörd. Om var som skulle hälsa
på året. Man talt om för oss bara
hur man måtte likt sig. Brännpstäm-
morna på vilka hem de stog igen
likheterna. Och "Först" de döda.
Trettondagstämman. Om hörd var
hur "Göteborg" "Äringar" skulle

L. W. F. 31.

klara. "När man liksom 1885
sör hien" ä det varade bra då blev
det god öring, men mög hien mot
stör till på aringar. Allt
var dock som bestämt. Någon klyvade
han oss!

Gamla Sam hade mycket stor öndnad
för Högda och på bönderna
fick ingen klippa eller skära de
maglar. De fick en kott eller ett
ställe, en magel i ögat, alltså
jag är i dag värdar mina maglar
Om jag y. tänker på gamla Sam och
många af de gamla präster att
Gudsfruktan och stor öndnad för
Högda bönderna.

Vaderna minnen har jag från mina
mästare. Magliga besök i de små

förebud på
bönderna.

Stigorna. De jag Kunde komma en
aftonstund & när jag trädde in i
Kärran, var en gammal man eller
kvinnan låg på den bruna sängen
& läste sin aftonbön —
Tänkt på Gud, gör du alltid illa
och minn Guds mors ord på vägen
Tro på Gud & är du trygg!